

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи економічної теорії (Макро- та мікроекономіка)

Освітньо-професійна програма «Міжнародний готельний бізнес»

Спеціальність: J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»
Галузь знань J «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол №12 від 20.05.2025р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи економічної теорії (Макро- та мікроекономіка)
Викладач (-і)	Мендела Ірина Ярославівна
Контактний телефон викладача	0665201636
E-mail викладача	iruna.mendela@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з графіком консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Основи економічної теорії (Макро- та мікроекономіка)» спрямована на формування у студентів базових знань та навичок для аналізу економічних процесів на мікро- та макрорівнях. Вона включає вивчення сучасних методів макроекономічного аналізу та досвіду організації економічної роботи на підприємствах. Основна увага приділяється розвитку у студентів здатності використовувати економічні категорії та поняття для оцінки економічних явищ і процесів, зокрема у сфері готельно-ресторанного бізнесу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу: формування у студентів сучасного творчого економічного мислення і системи спеціальних знань; вивчення досвіду організації економічної роботи на підприємствах; оволодіння практичними навиками, які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах готельно-ресторанної справи.

Цілі курсу: вивчення досвіду організації економічної роботи на підприємствах, закладення знань і методів макроекономічного аналізу, створення та закріплення навичок студентів застосовувати поняття і категорії мікро- та макроекономіки до аналізу економічних явищ та процесів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

ЗК 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 1. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 5. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.

СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні результати навчання:

РН 13. Визначати та формувати організаційну структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їх завдання та штатний розклад, вимоги до кваліфікації персоналу.

РН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

РН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість
лекції	30/10 годин

семінарські		30/10 годин	
самостійна робота		120/160 годин	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»	1	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам.роб.
Тема 1. Вступ до економіки		2	2 14
Тема 2. Основні поняття економіки		4	4 14
Тема 3. Теорія граничної корисності і поведінка споживача		4	4 14
Тема 4. Макроекономічні показники в системі національних рахунків		4	4 16
Тема 5. Макроекономічна нестабільність (безробіття та інфляція)		4	4 16
Тема 6. Ринковий попит та пропозиція. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Ринкова рівновага		4	4 14
Тема 7. Грошовий ринок і монетарна політика		4	4 16
Тема 8. Фіскальна політика		4	4 16
Заг:		30	30 120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (п. 8.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Наказ ректора № 417 від 03.07.2023 р.). Загальні 100 балів включають: 30 балів – поточний контроль (семінарські заняття), 40 балів – тестовий контроль, 20 балів – контроль за самостійною роботою, 10 балів – екзамен		
Вимоги до письмових робіт	Робота виконується на певну тему обсягом не більше 2 сторінок і з вказанням використаних джерел		
Семінарські заняття	Оцінюються у стобальній шкалі		
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з дисципліни, якщо він виконав усі види робіт		
Підсумкова екзаменаційна оцінка	Форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння здобувачем освіти теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни		
7. Політика курсу			
Письмові роботи	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 2 сторінок, оцінюється у стобальній шкалі		
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання		

	академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) згідно «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)». Додаткові бали виставляються під час семінарських занять за участь у Kahoot, участь у конференції з відповідною тематикою, роботі студентських наукових гуртків чи участь в олімпіадах, конкурсах тощо відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».
Неформальна освіта	Є можливість отримати додаткові бали (100 балів за пройдений курс), пройшовши онлайн-курси на платформах Prometheus, Coursera, ВУМ online та інші (наприклад, «Твій перший стартап» і/або «Бренд-айдентика»), які мають узгоджуватися попередньо з викладачем відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».
8. Рекомендована література	
1. Економіка: макро- та мікроекономічні аспекти: Навчальний посібник / Баула О.В., Вісин В.В., Вісіна Т.М., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Ліщук В.І., Лютак О.М, Савош Л.В. Луцьк: Редакційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2018. 279 с. 2. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка : підручник. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с. 3. Макроекономіка : навч. посіб. / за ред. проф. С. І. Архієреєва. Х : Видавництво Іванченка І.С., 2019. 216 с. 4. Мартин О.М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с. 5. Мендела І.Я. Макро- та мікроекономіка: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Територія друку, 2021. 106 с. 6. Мікроекономіка: навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.	

7. Мікроекономіка: навчальний посібник. Укл: С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 176 с.
8. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
9. Мендела І.Я. Методичні рекомендації з дисципліни «Макроекономіка». URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/6924>
10. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/>
11. Макроекономічні показники. Документи воєнного стану. НАБУ. URL: <https://nabu.ua/ua/makroekonomichni-pokazniki.html>
12. Макроекономічні показники. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators>
13. Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач

**доцент кафедри
готельно-
ресторанної та
курортної справи
І.Я.Мендела**